

Til Fakultetsstyret ved HSL fakultetet

Ang. Instituttstyrevedtak sak 7/2020 punkt 7, 1. april 2020 – søknad om nedleggelse av logopedi

Viser til sakspapirer til instituttstyremøte 1. april, med overskrift «Prognoser for økonomien ved ILP og tiltak for å ta ned merforbruk», sak 7/2020, samt referat fra Instituttstyremøte ved ILP, 1. april 2020. Undertegnede har forståelse for at instituttstyret må gjøre gradvise endringer som innen 2025 gir et budsjett i balanse, men mener at deres vedtak om å søke nedleggelse av masterprogrammet i logopedi må avslås av økonomiske og faglige grunner. I følge sakspapirene har ILP et årlig underskudd på ca. 20 – 25 millioner kroner.

I saksframlegget begrunnes nedleggelse med at masterprogrammet i logopedi har et merforbruk på over 1 million per år. Videre nevnes det at programmet har to ansatte, lite gjenbruk av emner, kostbar praksis og mye innleid undervisningspersonale. Dessuten sies det at programmet lyste «rødt» i re-akkrediteringsprosessen, grunnet fagmiljø for lite til å drive en master. ILP skriver at de ikke har råd til å bygge opp fagmiljøet til forsvarlig nivå. Programmet har ansatt en professor 2.

Undertegnede (emneansvarlig på MA logopedi og professor II) vil informere fakultetsstyret ved HSL om at saksframlegget er unyansert og tar ikke hensyn til endringer som gjør neste kull atskillig rimeligere enn inneværende kull.

Økonomi ved logopedi

Siden høsten 2018 har den ene av de to 100% stillingene på masterprogrammet i logopedi vært brukt fullt ut på andre emner og program enn logopedi. Ved opptak av nytt logopedikull (forhåpentlig høsten 2021) vil denne personen kunne benyttes kun 12 timer (på temaet fonetikk). Logopedi finansierer altså en 100% stilling til andre emner. Ca. 1 million i lønns-/arbeidsgiverkostnader bør derfor trekkes fra regnskapet for logopedi, som er samme sum som rapportert merforbruk i saksframlegget. Logopedi har basisfinansiering, mens andre program som ble vurdert nedlagt, ikke har dette. Professor II har høy publiseringsaktivitet og har tilført publiseringspoeng til UiT. Videre inntekter vil bortfalle hvis stillingen opphører, men viktigst er at UiT vil miste en internasjonalt ledende forsker på et aktuelt tverrfaglig område; nevrovitenskap. Ut fra dette kan vi ikke se at nedleggelse av logopedi gir noen økonomisk besparelse for ILP.

Revidert studieplan for 2020 som er kommentert i saksframlegget til sak 9-2020 (utsatt på instituttstyremøtet) viser ei endring som vil gi ytterligere økonomiske besparelser på logopedi. Tre av syv emner er slått sammen (LOG-3100, LOG-3105, 3102/3104). Endringene gir tre færre eksamener og seks færre arbeidskrav. Dette vil frigjøre mer tid til undervisning for førsteamanuensis på programmet og redusere behov for innkjøp av eksterne undervisere.

Praksis på masterprogrammet i logopedi sies å være dyr. Dette er uforståelig sammenliknet med andre program og emner ved ILP. Logopedistudentene organiseres i par, og praksisoppfølging skjer kun gjennom skriftlig rapportering fra veileder og student. Timetall (200t over to semestre) er mye lavere enn for andre program/emner. En ny, billigere og bedre praksismodell ble utvikla og gjennomført på emnet taleflytvansker/stamming (LOG-3102) høsten 2018. Barn, ungdom og voksne med stamming og deres foreldre og lærere deltok på praksis-workshop ved campus Breivika, med

studenter, innleid logoped/PhD og undertegnede i ei uke. Studentene fikk intensiv, god innsikt og prøving i logopedisk praksis, noe som også gjenspeilte seg i svært gode eksamensresultater på emnet. Opplegget var så vellykket at det er planlagt gjentatt for neste logopedkull, og vil også bli gjennomført på emnet stemmevansker. Å finne nok praksisplasser på taleflytvansker og stemmevansker er vanskelig for alle logopedutdanningene, og var sentral begrunnelse for søknad om nedleggelse av logopedi ved UiT i 2015. Evaluering av den nye praksismodellen viste at den var faglig svært mye bedre enn tradisjonell mer tilfeldig/sporadisk taleflytpraksis, og også billigere. Vår praksismodell imøtekommer faglige praksiskrav, reduserer utfordringer og arbeidsbyrde til praksiskonsulent/rådgiver, og er økonomisk gunstig.

Fagmiljø

Det er klart ønskelig å utvide fagmiljøet på logopedi ved UiT. Etter at Fakultetsstyret ved forrige søknad om nedleggelse vedtok å videreføre masterprogrammet, kunne det forventes en strategi for utvikling av et robust fagmiljø. Tilsetting av professor II har vært et skritt i riktig retning, men utlysningstekster og søknader om førstestilling og stipendiatstilling er avslått på instituttnivå i 2018 og 2019. Undertegnede har som mål å nå toppkompetanse. Forskningssøknad til NFR sendes inn 20. mai, og inkluderer 1 post doc og phd-stipendiat. Det er for tiden flere logopeder i Norge med phd-kompetanse, deriblant dyktige kandidater som ønsker å arbeide på masterprogrammet i logopedi ved UiT.

I påvente av flere ansatte på programmet, har undertegnede bygget opp et stort samarbeidsnettverk (nasjonalt og internasjonalt) med førstekompetanse som bidrar som forelesere, sensorer, drøftingspartnere, og/eller deltakere i vårt planlagte prosjekt «Acting together». Høsten 2019 ble logopedi ved UiT invitert med på et internasjonalt forskningsprosjekt (Logo-Lab), initiert og finansiert av University of Silesia i Katowice. Samarbeidsavtale er signert. PhD/logoped H. Sønsterud (innleid foreleser på logopedi ved UiT) skal gjennomføre sin post doc med dette prosjektet. Flere tema til masteroppgaver genereres fra prosjektet, og UiT får dekket alle utgifter. Jeg ber om at UiT ved fakultet eller institutt redegjør for hvordan samarbeidsavtalen skal ivaretas dersom masterprogrammet i logopedi legges ned.

Evaluering

Masterprogrammet i logopedi kom på 1. plass ved UiT på NOKUTs studentevaluering i 2018, og var også på topp blant landets fem logopedutdanninger. Gjennom godt samarbeid med undertegnede faglige nettverk og øvrige logopedutdanninger, har vi ved UiT fått til ei kvalitativt god og nytenkende logopediutdanning – til tross for et lite internt fagmiljø. Samarbeid med lingvistik, MA spes.ped., psykologi, nevrologi, og medisin har vært vellykket for innværende kull, og flere muligheter for kompetansedeling venter (f.eks. veiledning til lærerstudenter som arbeidskrav).

Ei ekstern evaluering av programmet skulle visstnok gjennomføres våren 2020. Undertegnede er ikke kjent med at dette er gjort. Det framstår som merkelig at et program vedtas søkt nedlagt før det er gjort ekstern og intern evaluering, samt konsekvensutredning.

Videre strategi for logopedi ved UiT

Det er et stort udekket behov for logopeder i mange av landets kommuner, spesielt i Troms og Finnmark. Som eksempel kan nevnes at det finns 1 samisktalende praktiserende logoped i Norge. De siste års nasjonale rapporter om spesialundervisning viser at det trengs bedre og større nærhet til god kompetanse, bl.a. annet for barn og unge som har ulike lærevansker relatert til språk og kommunikasjon. Logopeder nevnes derfor som viktige fagpersoner i barnehage og skole. Tilsvarende økt fokus ses fra helsedepartementet. Aldersgjennomsnittet for logopeder i Norge er høyt (55 år per 2018). Økt logopedbehov og stor aldersmessig yrkesavgang indikerer gode arbeidsmuligheter for

nyutdannede logopeder. Åtte av dagens femten logopedstudenter ved UiT har ett år før endelig eksamen, jobb som logoped i Nord-Norge.

Til tross for samfunnsmessige behov, høye søkertall til logopedi (ca. 20% av søkerne får plass), og gode interne evalueringer og eksamensresultater, har ILP «fryst» planlagt opptak høsten 2019 og nå også opptak høsten 2020. For å imøtekomme forutsigbarhet og utdanningstakt tilpasset UiT sin økonomiske situasjon, ansatte, mulige søkere, og samfunnsbehov, foreslås det herved at masterprogrammet i logopedi ved UiT har opptak hvert 3. år med 3-4 år studieprogresjon (f.eks. siste år som hel- eller deltidsstudium). Vi vil da sammen med de øvrige fire logopedutdanningene i Norge ha ei utdanningstakt som samsvarer med markedets framtidige behov. To logopeder med topp- og/eller førstekompetanse, en professor 2, samt 1 eksternt finansiert PhD, vil kunne dekke svært mye av arbeidet som i dag utføres av innleide fagpersoner. Videre utvikling av fagmiljøet kan bl.a. skje gjennom internt samarbeid og eksterne prosjekter.

Med overnevnte argumentasjon samt UiT sine ambisjoner og forpliktelser for landsdelen, ber vi om at fakultetsstyret vedtar å opprettholde masterprogrammet i logopedi.

Med hilsen

Karsten Specht
Professor II/
nevrovitenskap

Signhild Skogdal
Førsteamanuensis logopedi/
logoped MNLL

Kopi:
Instituttstyret ILP
Studieleder Ellen K. Dahl